

การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้แบบฝึกทักษะ

การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

โรงเรียนบ้านช่อระกา อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ

THE IMPROVEMENT ON READING COMPREHENSION BY USING SKILL EXERCISES OF MATHAYOMSUKSA 1 STUDENTS

1.กมลชนก ศรีพนม, 2.พัทธนันท์ พาป้อ, 3.ปพิชญา พรหมกันธา

1.Kamonchanok Sriphanom, 2.Phatthanant Phapor, 3.Paphitchaya Phromkantha

สังกัด1., 2., 3.คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

Affiliation 1., 2., 3.Faculty of Education Chaiyaphum Rajabhat University

Corresponding Author E-mail: thaiedu@cpru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านช่อระกา ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านช่อระกา ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านช่อระกา จำนวน 18 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2) แบบฝึกการอ่านจับใจความ และ 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบคะแนนการทดสอบก่อนกับหลังเรียนใช้สถิติทดสอบค่า t-test แบบ dependent samples ผลการวิจัยพบว่า

1) ประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านช่อระกา มีประสิทธิภาพ $E_1/E_2 = 80.17/89.75$ สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนดไว้

2) ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านช่อระกา ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ พบว่า คะแนนการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านช่อระกา ที่สอนโดยใช้แบบฝึกทักษะหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

คำสำคัญ: 1.การพัฒนา; 2.การอ่านจับใจความสำคัญ; 2.แบบฝึกทักษะ

ABSTRACT

The objective of this research were: 1) to create and find efficiency of a reading comprehension skill exercises and 2) to develop reading comprehension skill of Mathayomsuksa 1 students. Using the purposive sampling method, the researcher selected a

2 วารสารล้านนาวิจัยปริทรรศน์ ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 (มกราคม - มิถุนายน 2566)

sample population consisting of 18 students of Mathayomsuksa 1 at Ban Choraka School. The instruments of research consisted of learning activity plan, reading comprehension by using skill exercises and reading comprehension achievement test. Initially, the data collected were analyzed by application of descriptive statistics techniques; mean (\bar{X}), standard deviation (SD.). In comparing levels of achievement test used t-test (dependent) to compared both prior to and after study groups.

The results showed that:

1) An efficiency of reading comprehension skills exercises for Mathayomsuksa 1 students at Ban Choraka school had an effective $E_1/E_2 = 80.17/89.75$, higher than the specified standard 80/80.

2) A comparative results of reading comprehension achievement of Mathayomsuksa 1 students at Ban Choraka School that were studied by using reading comprehension skills exercises. It was found that the reading comprehension achievement test scores of Mathayomsuksa 1 students at Ban Choraka School that were taught by using skill exercises after score was higher than before at a statistical significance level of .05.

Keywords: 1.the improvement; 2.reading comprehension; 3.skill exercises

บทนำ

การอ่าน คือ กระบวนการทางสมองที่มนุษย์แปลสัญลักษณ์ออกมาเป็นความหมายเรื่องราวและความคิด หากสามารถที่จะนำความรู้ที่ได้ไปวิเคราะห์ วิจัย วิจารณ์ วิพากษ์ อย่างมีวิจารณ์ญาณ สิ่งที่อ่านได้อย่างถูกต้องเหมาะสมจึงจะนับว่าอ่านเป็น (ทวี สมหวัง, 2549, น.3) ดังนั้น การอ่านจึงเป็นการถ่ายทอดความคิดจากหนังสือของผู้ประพันธ์ไปยังผู้อ่าน ด้วยผู้ประพันธ์ต้องการให้ผู้อ่านได้เห็นความคิด ความรู้สึกของตน ถ้าผู้อ่านสามารถตีความหมายของหนังสือได้และสามารถรู้จุดมุ่งหมายของผู้ประพันธ์ได้ก็จะเชื่อได้ว่า “อ่านหนังสือเป็น” (เปลื้อง ณ นคร, 2542, น. 67) นอกจากนี้ การอ่านยังเป็นการรับรู้หรือเข้าใจความหมายจากตัวหนังสือ หรือถ้อยคำที่ผู้เขียนสื่อถึงผู้อ่าน นอกจากนี้อาจหมายถึงรวมถึงเครื่องหมายและภาพต่าง ๆ ที่ผู้ส่งสารประสงค์ให้ผู้รับสารได้รับรู้หรือเข้าใจด้วย (โสภณ สาทรสัมฤทธิ์ผล, 2546, น.4) ดังนั้น การอ่านจึงมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ ตั้งแต่เกิดจนโต และจนกระทั่งถึงวัยชรา การอ่านทำให้รู้ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ทั่วโลก ซึ่งปัจจุบันเป็นโลกของข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ทั่วโลก ทำให้ผู้อ่านมีความสุข มีความหวัง และมีความอยากรู้อยากเห็น อันเป็นความต้องการของมนุษย์ทุกคน การอ่านมีประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง คือ พัฒนาการศึกษา พัฒนาอาชีพ พัฒนาคุณภาพชีวิต ทำให้เป็นคนทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ และมีความอยากรู้อยากเห็น การที่จะพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าได้ต้องอาศัยประชาชนที่มีความรู้ความสามารถ ซึ่งความรู้ต่าง ๆ ก็ได้มาจากการอ่านนั่นเอง (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์, 2542, น.11)

การอ่านจับใจความก็ถือเป็นหัวใจสำคัญของการอ่านไม่เพียงแต่เฉพาะอ่านออกหรืออ่านได้เท่านั้น แต่ต้องสามารถบอกได้ คิดได้ ว่าเรื่องที่อ่านนั้นเป็นอย่างไร ผู้เขียนต้องการบอกอะไรแก่ผู้อ่าน การอ่านจับใจความที่ได้ผลดี จะช่วยให้ผู้อ่านประสบความสำเร็จในการเรียน การฝึกฝนการอ่านจับใจความอยู่เสมอ จะทำให้ผู้อ่านอ่านหนังสือเป็น (เอกรินทร์ สีมหาศาล, 2546, น.34) ซึ่งสอดคล้องกับสุนทร วรหาร (2547, น.2) ได้กล่าวว่า ครูต้องให้ความสำคัญและฝึกฝนวิธีการอ่านจับใจความที่ถูกต้องให้นักเรียนอย่าง

ต่อเนื่อง เพื่อช่วยให้นักเรียนได้รับความรู้ ความคิดและความบันเทิงจากเรื่องที่อ่าน เนื่องจากการอ่านจับใจความเป็นการฝึกสมาธิ ผู้อ่านจึงจำเป็นต้องมีจิตใจจดจ่อ

จากการศึกษาสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านช่อระกา อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชัยภูมิ เขต 1 และได้ศึกษาข้อมูลจากเอกสารตำรา งานวิจัย และผลงานทางวิชาการ ซึ่งจากการศึกษา เอกสาร และงานวิจัยข้างต้นจะเห็นได้ว่า สื่อในการฝึกทักษะทางภาษาจะช่วยพัฒนาทักษะทางภาษา ให้แก่ผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองในด้านการอ่าน ทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง และเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพทางการอ่านให้กับผู้เรียนมากยิ่งขึ้น ยังเป็นการพัฒนาทักษะการอ่านพร้อมปลูกฝังนิสัยรักการอ่านแก่ผู้เรียน ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาและพัฒนาเครื่องมือในการอ่านจับใจความภาษาไทย เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง จากการศึกษาของ นางเยาว์ ทองกำเนิด (2558) เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย ผลการศึกษาหลังจากใช้แบบฝึกทักษะสาระการเรียนรู้ภาษาไทยพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย ประกอบด้วยแบบฝึกย่อย 5 แบบฝึกและมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย มีระดับคะแนนสูงกว่าก่อนการได้รับการเรียน งานวิจัยของ สมัย ลาสุวรรณ (2559) เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค SQ4R ประกอบด้วยแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ4R ประกอบด้วยแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พัฒนาขึ้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน เช่นเดียวกับ ปิยฉัตร ศรีสุราช (2561) ที่ศึกษา เรื่องการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านเขาสมิง จังหวัดตราด ผลการศึกษาหลังจากได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าเกณฑ์ ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

นอกจากนี้ยังมีการศึกษาในวิจัย ศึกษาแนวทางอื่น ๆ ในการแก้ปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญในรายวิชาภาษาไทยโดยใช้สื่อนวัตกรรมอื่น ๆ เช่น แบบฝึก ซึ่งแบบฝึกทักษะเป็นกิจกรรมพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมมีความหลากหลายและปริมาณเพียงพอที่สามารถตรวจสอบและพัฒนาทักษะ กระบวนการคิด กระบวนการเรียนรู้ สามารถนำผู้เรียนสู่การสรุปความคิดรวบยอดและหลักการสำคัญของสาระการเรียนรู้รวมทั้งทำให้ผู้เรียนสามารถตรวจสอบความเข้าใจบทเรียนด้วยตนเองได้ (ถวัลย์ มาศจรัส 2548: 151) นอกจากนี้ แบบฝึกหรือแบบฝึกหัด คือ สื่อการเรียนการสอนชนิดหนึ่ง ที่ใช้ฝึกทักษะให้กับผู้เรียน หลังจากเรียนจบเนื้อหาในช่วงหนึ่ง ๆ เพื่อฝึกฝนให้เกิดความรู้ความเข้าใจ รวมทั้งเกิดความชำนาญในเรื่องนั้น ๆ อย่างกว้างขวางมากขึ้น (สุนันทา สุนทรประเสริฐ, 2544, น. 2) สอดคล้องกับแนวคิดของ สุพรรณิ ไชยเทพ (2544, น.17) แบบฝึกเสริมทักษะ หมายถึง เอกสารหรือแบบฝึกหัดที่ใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ เป็นการช่วยเสริมให้นักเรียนมีทักษะสูงขึ้น

จากการศึกษาเอกสารทางวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงได้เลือกใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ เป็นเครื่องมือในการแก้ไขข้อบกพร่องการอ่านจับใจความ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนบ้านช่อระกา อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ สังกัด

4 วารสารลำนาววิจัยปริทรรศน์ ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 (มกราคม - มิถุนายน 2566)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ให้เป็นไปตามเกณฑ์ มาตรฐาน 80/80 และเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนบ้านช่อระกา อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านช่อระกา อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านช่อระกา อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ก่อนเรียนและหลังเรียน

สมมติฐานของการวิจัย

1. แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านช่อระกา อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านช่อระกา อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตการวิจัยด้านกลุ่มประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2564 โรงเรียนบ้านช่อระกา อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จำนวน 3 ห้องเรียน นักเรียนทั้งหมด 73 คน

ขอบเขตการวิจัยด้านกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนบ้านช่อระกา อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จำนวนนักเรียน 18 คนที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2564

ตัวแปรที่ใช้ศึกษาในการวิจัย ได้แก่

ตัวแปรต้น คือ การสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

ตัวแปรตาม คือ 1) ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และ 2) ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านช่อระกา อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย คือ การอ่านจับใจความสารประเภท เรื่องสั้น นิทานชาดก บทความ เรื่องเล่าจากประสบการณ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ 2) แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ และ 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสร้างและหาคุณภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านช่อระกา จังหวัดชัยภูมิ คณะผู้วิจัยศึกษา วิเคราะห์ และกำหนดขอบข่ายการนำเสนอเนื้อหา จากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 มาตรฐานและตัวชี้วัดระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สาระวิชาภาษาไทยในเรื่องการอ่านจับใจความ ดำเนินการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 4 ชุด แต่ละชุดประกอบด้วย 2 กิจกรรม ใช้เวลาในการสอนจำนวน 4 แผน แผนละ 2 คาบ ทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน 2 คาบ รวมทั้งหมด 10 คาบ จากนั้นนำแบบฝึกทักษะที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทย์เพื่อตรวจสอบ แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทย์เสนอแนะ จากนั้นนำแบบฝึกทักษะที่ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญโรงเรียนบ้านช่อระกา จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ด้านภาษา ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง และจากการวิเคราะห์พบว่า มีค่า IOC เท่ากับ 0.66 - 1.00 แสดงว่า แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และสามารถนำไปเป็นเครื่องมือในการทดลองได้

2. การสร้างและหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านช่อระกา จังหวัดชัยภูมิ คณะผู้วิจัยศึกษาเอกสาร คู่มือครู หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 แนวการสอน เทคนิควิธีการสอน องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ และเอกสารประกอบอื่น ๆ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกทักษะการอ่านจับใจความจำนวน 4 แผน ใช้เวลาแผนละ 2 คาบ ให้สอดคล้องกับแบบฝึกทักษะ นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทย์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ทั้งทางทฤษฎี ภาษา เนื้อหา และความเที่ยงตรงต่าง ๆ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ นำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้ของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านช่อระกา จังหวัดชัยภูมิ ที่ได้แก้ไขตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทย์แล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ โรงเรียนบ้านช่อระกา จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อ ด้านภาษา ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง มีค่า IOC เท่ากับ 0.66 - 1.00 นำแผนการจัดการเรียนรู้ของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านช่อระกา จังหวัดชัยภูมิ ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. การสร้างและหาคุณภาพของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านช่อระกา อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ คณะผู้วิจัยศึกษาทฤษฎี และการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ศึกษาแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความจำนวน 60 ข้อ เป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก โดยเนื้อหาในแบบทดสอบครอบคลุมเนื้อหาของแบบฝึกทักษะแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านช่อระกา จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 20 คน จากนั้นนำข้อสอบมาคัดเลือกให้เหลือ 40 ข้อ เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยผู้วิจัยคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยาก-ง่าย ระหว่าง 0.42-0.68 ค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.48-0.88 จากนั้นนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ ซึ่งแบบทดสอบฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.85

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านช่อระกา อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

6 วารสารลำนาววิจัยปริทรรศน์ ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 (มกราคม - มิถุนายน 2566)

ตอนที่ 1 ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านช่อระกา อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80

ตารางที่ 1 การหาประสิทธิภาพคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน จากการทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านช่อระกา อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ (E_1/E_2) สรุปผลได้ ดังนี้

N	E ₁	E ₂	N	E ₁	E ₂	N	E ₁	E ₂
1	120	132	8	125	133	15	124	138
2	129	144	9	124	143	16	135	156
3	125	143	10	129	156	17	137	159
4	128	140	11	125	141	18	138	151
5	124	143	12	123	130	รวม	2309	2585
6	123	129	13	138	151	\bar{X}	128.27	143.61
7	136	150	14	126	146	S.D.	5.87	9.06
						ร้อยละ	80.17	89.75

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า คะแนนจากการทำแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมของคะแนนจากการทำแบบฝึกทักษะ และทดสอบหลังเรียน มีค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 128.27 คะแนน และหลังเรียนเท่ากับ 143.61 คะแนน โดยก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 80.17 และหลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 89.75 ซึ่งมีคะแนนตามเกณฑ์ประสิทธิภาพเท่ากับ 80.17/89.75

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านช่อระกา อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ผลการเปรียบเทียบดังนี้

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบคะแนนก่อน-หลังเรียน และผลต่างของคะแนน จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านช่อระกา อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 40 ข้อ

n	คะแนนทดสอบ (40 คะแนน)		ผลต่างของคะแนน	n	คะแนนทดสอบ (40 คะแนน)		ผลต่างของคะแนน
	ก่อนเรียน	หลังเรียน			ก่อนเรียน	หลังเรียน	
1	25	35	+10	12	25	36	+11
2	27	36	+9	13	29	40	+11
3	26	37	+11	14	28	39	+11
4	26	37	+11	15	26	38	+12

5	25	36	+11	16	30	40	+10
6	25	35	+10	17	30	39	+9
7	27	37	+10	18	29	38	+9
8	26	35	+9	รวม	488	675	+187
9	28	38	+10	\bar{X}	27.11	37.5	+10.38
10	29	40	+11	S.D.	1.74	1.75	0.97
11	27	39	+12	ร้อยละ	67.77	93.75	+25.97

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 67.77 และคะแนนค่าเฉลี่ยหลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 93.75 ค่าเฉลี่ยผลต่างของคะแนนแบบทดสอบ คิดเป็นร้อยละ 25.97

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านช่อระกา อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ

คะแนนการทดสอบ	n	\bar{X}	S.D.	df	t	Sig.
ก่อนเรียน	18	27.11	1.74	17	45.04	.000**
หลังเรียน		37.5	1.75			

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนได้รับการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ มีค่าเท่ากับ 27.11 และ 1.74 ตามลำดับ และหลังเรียนได้รับการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ มีคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 37.5 และ 1.75 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านช่อระกา อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ มีประสิทธิภาพ $E_1/E_2 = 80.17/89.75$ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ $E_1/E_2 = 80/80$

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านช่อระกา อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ พบว่า คะแนนการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านช่อระกา อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ที่สอนโดยใช้แบบฝึกทักษะหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

อภิปรายผลการวิจัย

การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 กล่าวคือ จากการหาค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 80.17/89.75 และผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบฝึกทักษะและทดลองหาประสิทธิภาพเป็นลำดับขั้นตอนตามที่ได้ศึกษากการสร้างแบบฝึกทักษะที่ดีและมีประสิทธิภาพ ภายในแบบฝึกทักษะมีกิจกรรมที่น่าสนใจและมีเนื้อหาที่เหมาะสมกับวัย ทำให้ นักเรียนมีทักษะการอ่านจับใจความได้ดีขึ้น มีความรู้ความสามารถ และเข้าใจเนื้อหา เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ ในบทเรียนมากยิ่งขึ้น ตามหลักการสร้างแบบฝึกทักษะของ สุวนันท์ สันติเดชา (2547, น. 51) ได้กล่าวว่า หลักในการจัดทำแบบฝึกควรมีลักษณะดังนี้ มีวัตถุประสงค์ ศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหา ขั้นตอนในการสร้างแบบฝึก คือ การศึกษาปัญหาความบกพร่องในการเรียนการสอน ศึกษาจิตวิทยาและกระบวนการเรียนรู้ ศึกษาเนื้อหาวิชา กำหนดรูปแบบและสร้างแบบฝึกให้ตรง ที่สามารถนำไปสร้างแบบฝึกที่ดี โดยมีคำชี้แจง ใบความรู้ แบบฝึกทักษะ และข้อสอบ เพื่อแก้ไขและพัฒนาผู้เรียนให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของแบบฝึกทักษะ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจึงมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศนีย์ แก้วงาม (2550) ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านเพื่อจับใจความกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านท่าหลวงนาคำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ผลการศึกษาพบว่า ชุดฝึกทักษะการอ่านเพื่อจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 84.58/ 83.36 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรัญชนก อุ่มสกุล (2553) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้สื่อท้องถิ่นพิษณุโลก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษาพบว่า ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดทุกด้าน $\bar{X} = (4.48)$ และผลการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกมีประสิทธิภาพ 78.05/81/67 3) ผลการประเมินความพึงพอใจนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นางเยาว์ ทองกำเนิด (2558) ซึ่งได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง ประกอบด้วยแบบฝึกย่อย 5 แบบฝึกและมีประสิทธิภาพ 82.42/83.19 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนดไว้

2. ผลการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านช่อระกา อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนโดยใช้แบบฝึกทักษะหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 เพราะแบบฝึกทักษะ เป็นสื่อที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจ และจดจำเนื้อหาในบทเรียนได้ดีขึ้น นอกจากนี้ นักเรียนยังสามารถนำแบบฝึกทักษะมาทบทวนเนื้อหาเดิมได้ด้วยตนเอง จึงส่งผลให้สัมฤทธิ์ทางเรียนหลังเรียนการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้แบบฝึกทักษะของนักเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับอดุลย์ มุลละชาติ (2553) ได้ศึกษาวิจัยการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนคำควบกล้ำ ร ล ว กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านคำกุงหนองอิดุม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 14

คน ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนคำควบกล้ำ ร ล ว กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ นริศรา สุนทรราช (2554) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.0 5 มีความพึงพอใจ ต่อการเรียนรู้อยู่ด้วยแบบฝึกทักษะโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นางเยาว์ ทอง กำเนิด (2558) ซึ่งได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง มีระดับคะแนนสูงกว่าก่อนการได้รับการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากวิจัยที่สอดคล้องดังกล่าวมานั้น สนับสนุนว่าการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ สามารถ พัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนได้ เพราะแบบฝึกทักษะ เป็นสื่อที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจ บทเรียนได้ดีขึ้น จดจำเนื้อหาในบทเรียนได้ง่าย และสามารถนำแบบฝึกทักษะมาทบทวนเนื้อหาเดิมได้ด้วย ตนเองอีกทั้งยังทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานในการเรียนอีกด้วย ดังนั้นจากผลการวิจัยดังกล่าว จึง สรุปได้ว่าการศึกษาเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับ ใจความของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรลุตามวัตถุประสงค์และ สมมติฐานที่ตั้งไว้ สามารถพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

องค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัยพบว่าประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ นักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนสูงขึ้นเพราะแบบฝึกทักษะ เป็นสื่อที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจ และจดจำเนื้อหา ในบทเรียนได้ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ควรมีเนื้อหาและกิจกรรมให้มากขึ้น และมีรูปแบบ ของกิจกรรมที่มีความน่าสนใจ
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมให้มีความหลากหลาย เพื่อดึงดูดความ สนใจของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานในการเรียนมากขึ้น และไม่ควรเน้นเนื้อหามากเกินไป
3. การทำกิจกรรมร่วมกันกับเพื่อนจะทำให้นักเรียนมีความสนใจเรียนมากยิ่งขึ้น ได้แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น และยังช่วยให้นักเรียนรู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการอ่านจับใจความสำคัญกับเทคนิคอื่น ๆ ในการจัดการเรียนการสอน ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เช่น เทคนิค 5W1H เทคนิค ห้องเรียนกลับด้าน
2. ควรศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้สื่อรูปแบบอื่น ๆ เช่น สื่อ อิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

แหล่งอ้างอิง

- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). *การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน*. ศิลปาบรรณาการ.
- ถวัลย์ มาตจรัส. (2548). *คู่มือความคิดสร้างสรรค์ในการจัดทำนวัตกรรมการศึกษา*. ธารอักษร.
- ทวี สมหวัง. (2549). *ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาไทย*. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ทัศนีย์ แก้วงาม. (2550). *การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านเพื่อจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. [ปริญญาานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี]. ฐานข้อมูลงานวิจัย (ThaiLis).
- นงเยาว์ ทองกำเนิด. (2558). *การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง*. [วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา].
- นริศรา สุนทรราช. (2554). *การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม]. ฐานข้อมูลงานวิจัย (ThaiLis).
- ปิยฉัตร ศรีสุราช. (2561). *การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านเขาสมิง จังหวัดตราด* [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี]. ฐานข้อมูลงานวิจัย (RBRU E-THESES).
- เปลื้อง ณ นคร. (2542). *ศิลปะการอ่าน หลักวิธีการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ*. ข้าวฟ่าง.
- วรัญชนก อุ่มสกุล. (2553). *การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้สื่อท้องถิ่นพิษณุโลก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3* [วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยนเรศวร]. ฐานข้อมูลงานวิจัย (IS).
- สมัย ลาสุวรรณ. (2559). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค SQ4R ประกอบแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1* [วิทยานิพนธ์ครุศาสตร, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม].
- สุนทร วรหาร. (2547). *การอ่านการเขียนคำไทย(เอกสารประกอบการสอนวิชาภาษาไทย) [เอกสารที่ไม่มี การตีพิมพ์]*. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- สุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2544). *การผลิตนวัตกรรมการเรียนการสอน การสร้างแบบฝึก*. ขมรมพัฒนาความรู้ด้านระเบียบกฎหมาย.
- สุพรรณิ ไชยเทพ. (2544). *การใช้แบบฝึกเสริมทักษะเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและเขียนคำในวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4* [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่].
- สุนันท์ สันติเดชา. (2547). *รายงานการใช้แบบฝึกเพื่อแก้ปัญหานักเรียนออกเสียงภาษาไทยไม่ถูกต้อง*. ธารอักษร.
- โสภณ สาทรสัมฤทธิ์ผล. (2546). *ภาษาไทยเพื่ออาชีพ*. วังอักษร.
- อดุลย์ มุทธชะชาติ. (2553). *การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนคำควบกล้ำ ร ล ว กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านคำกุงหนองอิดุม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาลสินธุ์ เขต 3* [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม].
- เอกรินทร์ สีมหาศาล. (2546). *แนวปฏิบัติ: กระบวนการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544*. บั๊กพอยท์.